

Sygn. akt II CSK 592/13

POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku K. S.
przy uczestnictwie J. G., B. G. i J. S.
o założenie księgi wieczystej i wpis prawa własności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 kwietnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania J. S.
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 18 czerwca 2013 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od J. S. na rzecz K. S. kwotę 120 zł
(sto dwadzieścia) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w P. zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w T. z dnia 5 czerwca 2012 r. w ten sposób, że utrzymał w mocy dokonany przez referendarza sądowego w dziale drugim założonej księdze wieczystej wpis w własności nieruchomości na rzecz K. S. w 9/20 części, J. S. w 3/20 części oraz J. G. i B. G. w 8/20 części na prawach wspólności ustawowej.

Uczestniczka J. S. powołała w skardze kasacyjnej obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1, pkt 2 i pkt 4 k.p.c. Istotne zagadnienie prawne dotyczy konieczności oceny, czy stwierdzenie nabycia nieruchomości w drodze zasiedzenia przez jednego z małżonków, w sytuacji, gdy współmałżonek był uczestnikiem tego postępowania, wiąże sąd w postępowaniu o założenie księgi wieczystej i wpis prawa własności. Potrzeba wykładni przepisów powiązana została z art. 172 § 2 k.c., a także art. 523, art. 365 § 1 i 366 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. i odniesiona do problemu tożsamesego ze sformułowanym w ramach przyczyny objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., z jednoczesnym wskazaniem, że Sądy obu instancji odmiennie zinterpretowały uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 1978 r., III CZP 7/78, OSNC 1978, nr 9, poz. 153. Na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wskazują motywy podane w ramach wymienionych przyczyn.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminację orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością postępowania, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przesądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni

przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zatem okoliczności przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 do 4 k.p.c. Nie podlegają Natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Założenie wymagania objętego art. 398⁴ § 2 k.p.c. zostanie spełnione, jeżeli zostaną przedstawione w skardze kasacyjnej i uzasadnione przesłanki o charakterze publicznoprawnym, stanowiące podstawę wstępnej, merytorycznej oceny przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Ugruntowane zostało w orzecznictwie zapatrywanie, że skarżący powinien wskazać przepisy prawne, na tle stosowania których wyłoniło się zagadnienie, sformułować je, podać argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen, a nadto motywację, że rozwiązane go jest istotne nie tylko w rozpoznawanej sprawie, ale także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.). Przedstawione przez skarżącą zagadnienie nie odpowiada wskazanym wymaganiom. Poruszone w nim kwestie nie stanowią nowego i nierozwiązanego dotychczas problemu, który był przedmiotem wielu jednolitych wypowiedzi Sądu Najwyższego. Skarga nie zawiera natomiast argumentów przemawiających za koniecznością zmiany wyrażonego poglądu ani podjęcia tej problematyki po raz kolejny. W argumentacji skarżącej nie można dopatrzeć się przekonujących racji, skłaniających do uznania, że rzeczywiście chodzi o istotne zagadnienie prawne we wskazanym rozumieniu, nie zaś dążenie do kontroli stanowiska Sądu drugiej instancji.

Powołanie przez skarżącą jako przyczyny wniosku potrzeby wykładni konkretnego przepisu prawa, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wymagało

wskazania, że doszło do rozbieżności w orzecznictwie sądów lub wyłoniły się istotne wątpliwości przy jego interpretacji. W tym celu należało wskazać tylko przepisy prawa, których wykładnia budzi poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, lecz także szczegółowo opisać na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, określić, że mają poważny charakter lub przedstawić orzeczenia sądów, w których dokonano różnej wykładni przepisów, a także, że dokonanie wykładni przez Sąd Najwyższy jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 11/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.). Wiąże się to z taką sytuacją, gdy w odniesieniu do konkretnego przepisu prawnego nie ma jednolitej lub utrwalonej linii orzeczniczej albo ta przyjęta wymaga zmiany, z uwagi na nietrafność lub kontrowersje. Dla wykazania rozbieżności powinny być przytoczone konkretne, rozbieżne orzeczenia wydane w identycznych lub zbliżonych stanach faktycznych, nie zaś orzeczenia wydane w sprawie skarżącej. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości interpretacyjne, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które towarzyszą niemal każdemu procesowi decyzyjnemu. Tej miary wątpliwości prawnych skarżąca nie wykazała. Analiza uzasadnienia wniosku wskazuje na dążenie do uzyskania odpowiedzi dotyczącej prawidłowości zaskarżonego orzeczenia, wobec osadzenia powołanej przyczyny w realiach rozpoznawanej sprawy. Nie ma podstaw do uznania, że zaistniały wątpliwości w orzecznictwie Sądu Najwyższego, wymagające doprowadzenia do jednolitości prezentowanych zapatrywań. Artykułowane wątpliwości mają zatem źródło w procesie stosowania prawa, nie zaś jego wykładni i w zasadzie dotyczą rozumienia powołanej uchwały Sądu Najwyższego.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. to zasadność widoczna od razu, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy wywodów zamieszczonych w skardze, wskazująca, że zaskarżone orzeczenie nie powinno się ostać. Doszło bowiem do kwalifikowanego, czyli oczywistego naruszenia prawa, którego skutkiem było wydanie przez Sąd drugiej instancji orzeczenia oczywiście wadliwego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r.,

I UK 285/07, niepubl.; z dnia 23 listopada 2010 r., III UK 10/11, niepubl.). Analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia w świetle jej podstaw oraz motywów zaskarżonego postanowienia nie wskazuje przesłanek do uznania, iż kwestionowane rozstrzygnięcie stanowi konsekwencję rażących błędów w zakresie wykładni i stosowania prawa, jak też, że zachodzi potrzeba rozpoznania skargi kasacyjnej.

W postępowaniu przed Sądem Okręgowym nie doszło do nieważności postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Obowiązek uczestniczki ponoszenia kosztów postępowania kasacyjnego wynika z zasady określonej w art. 520 § 3 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹

[aw]

jw